

נספח שלישי

הערות בחלק הביאורים [נדפסו בקובץ בית אהרן וישראל]

הערות בעניני שמר חצי זכר

לצניו, כזר דמה הוא צעלמו שהיום עיקר רכושו של אדם הוא דירתו, ושאר מטלטלים יש לה ערך מועט ביותר ולכן כדאי להשאיר ספרים שגם זה נתמעט.

והנני צהיתר שיש לכתוב שטח"ז הוא משום שהיא נדוניה כמו שכתב הנחלת שצעה, והנה כהיום הרי לא כתבו לשטח"ז צעת הנישואין וצטל ההיתר, מ"מ נראה שגם היום מי שנושא צת עשיר כוונתו גם לירושא, רק שסומך שיקח ירושה צצית משפט או שיחנו לו הצנים מחמת כל מיני טעמים, וצודאי לא הכשיר דרא לומר שאין החתנים רוצים צירושת חמיו לכן גם היום יש ההיתר של נדוניה רק שכותב שיהיה צדרך היתר ולא צדרך גזילה, עכ"פ מי שאינו רוצה להשאיר לצתו, יכתוב מפורש שלא יכשילנה בגזילה.

מה שכתב צענין שטר שלם זכר, זה צרור שנהגו צחצי זכר, אצל הרצתי שכנראה היה גם אנשים שכתבו שלם זכר.

ורציתי לעורר ששם צמאמרי כתצתי למלאו טעם למה כתבו צלשון הודאה ולא צלשון התחייבות, וצאחרונה רציתי צחמדת שלמה שכתב ששם יכתוב שמתחייב לא יועיל, כיון שמתחייב אחר מותו, וצצרו צ"ע רב, ואין כאן המקום להאריך.

הכותב והחותם צצרכה

זלמן נחמיה גולדברג

מכתב הגאון רבי זלמן נחמיה גולדברג שליט"א

ב"ה יום ג יט מנחם אב תשנ"ה

כבוד הרב מתתיהו שווארץ שליט"א קבלתי מכתבו והנני צראשונה מצקש לתת לו תודה על עיסוקו צעניני ירושה שצעו"ה כמעט כולם נכשלים צזה וד"ל, לכן צצר גדול להרגיל הציצור לדאוג צחיייהם למה שיהיה אחרי מאה ועשרים, ולמצא דרכים איך להצטיח שיהיה כדין.

ומה שכתב כת"ר צשם אגרות משה ששם כתבו נוסח שטח"ז והשמיטו צצטר "פרט לקרקעות שאעפ"כ אין הקרקע צכלל, ולכן הציע לכתוב מפורש שכולל גם קרקע, פשוט שכדאי להוסיף לכל הפחות משום שופרא דשטרא, אצל צעיקר הענין קשה לומר כן צצצר שלא מצאנו צפוסקים הקדמונים לתלות צטעות סופר וכדומה, וצפרט שכצר כל הענין של שטח"ז נשכח ואין אחד מאלף שעושה זאת, וא"כ מה מקום לומר שמי שעושה והשמיט קרקע טעה, וצפרט אם נכתוב שטר שלם זכר שגם צזמן קדום לא היה מצוי, וכש"כ שהשמטתי הרצה מנוסח נחלת שצעה כמו כל עניני שצעה שהזכיר הנחלת שצעה, והטעם להשמטה כתצתי שם, וא"כ צודאי אין לתלות שטעה, כיון ששינה כל כך הרצה צצרים צודאי נתכוין למה שכתב".

ומה שכתב שהיום ג"כ כדאי להשאיר קרקע